

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

PÉNTEK, 1932 JANUÁR 29.
TIMISOARA—TEMESVÁR, VII. ÉVF. 23. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DR.

Az üldözött pénz

Ausztráliától Kanadáig, a Foköldtől Kamcsatkáig egy szó visszhangzik: Gazdasági Válság. Tüneteit a közgazdászok ezrei jejezték fel, mintahogy ezer és ezer hivatott s még gyakrabban ivatlan csodadoktor ir újabb és újabb recepteket a nagybeteg gazdasági Élet részére. Tanulmányok és gyógymódok ezrei s ezrei s ezeken túl a munkanélküliek, az éhezők, a bukottak s a pukódók milliói.

1932: Divius Comedia: a kapitalista ideológia élet-halál harcát írja.

A gazdasági válságról sokat írnak és még sokat lehetne írni. Mintahogy szívesen is hallgatjuk és — last not least — szívesen is beszélünk arról, ami fáj. De a beteg test érzékeny: vigyázzunk ehát...

Ez jutott eszembe, amikor egy erdélyi kereskedő egyébként józandéku, érdekes indítványát olvastam. Az „elbujdosott“ tőke negrendszabályozását ajánlja ez az indítvány a pénz lebélyegzése formájában.

Kétségtelenül érdekes az indítvány, ám gyakorlati eredménye a pénz forgalombahozatala helyett — rövid felélékülés után — valószínűleg a pénznek még vesztelebb menekülése volna.

Mert végzetes hibája ennek az indítványnak, hogy ugylátszik teljesen ismeretlen előtte a tőke pszichéje. Elfelejtí vagy nem látja, hogy a szalmazsákokban, trezorokban meghuzódó, bujdosó, öröklé menekülő tőke mögött egy megfélemlített, rettegő embertömeg áll. Törvények és rendeletek, kapkodások és dilettáns indítványrengetegek között a bizonytalanság s a biztonság-hiány kinjában rémülve áll a megfélemlített tőke. Nemcsak kamatait vesztette el a menekülő betétes parlagon heverő kisebb-nagyobb tőkéjének, de nyugalmát is. Mert a pénzzel töltött szalmazsáknak lidérces álmai vannak. Az üldözött pénz gazdája minden neszre ijedten riad fel nyugtalan álmából...

Furcsának hangzanak e szavak. Furcsának, ha a tőkést nagyhasu, henye Shylocknak látja a képzeletünk. S dologtalannak s mindent kiuzsorázónak. De nézzünk a dolgok mélyébe és lássuk meg az üldözött tőkésék (milyen furcsán hangzik ez is: üldözött tőkés, de tény), ideges rettegő egyedek... Ime: a nyugdíjas. Egy

Felhívás a háztulajdonosokhoz!

Ez év elején a gazdasági válság még inkább kimélyült. Kibirhatatlan, rettenetes terhek nehezeden iparra és kereskedelemre. Pusztulásnak indul minden. A polgárság összes rétegeinek szolidárisan össze kell fogni, hogy átsegíthessék egymást a fenyegető, sulyos veszedelmén.

A gazdasági érdekképviseletek országszerte aggodalommal állapítják meg, hogy a várt könnyítések helyett rendkívüli sulyosításra kellett eszmélniök. Az adófizető kereskedő ezentúl ki lesz téve annak a veszedelemnek, hogy üzletbérének háromszorosa, sőt bizonyos esetekben ötszöröse után kell adót fizetni, ha a rossz viszonyok miatt vesztegre dolgozott, vagy csak csekély eredményt tudott elérni.

Ma az üzletbér a lét és nemlét kérdésévé vált!

Ez után igazodik a kereskedő közterheinek több mint kilencven százaléka. Az üzletbértől függ a legujabb, ugynevezett

minimális adó,

az összes pótilletékek, a globális adó, utadó, üzletbér utáni városi adó, csatornázási illeték stb. stb. Ha az üzletbér a mai viszonyokhoz képest túl magas, ugy a legderekebb és legügyesebb kereskedőnek is menthetetlenül el kell pusztulnia.

Ne hagyjátok tönkremenni megbizható, tisztességes kereskedőbérleti-eket, kiknek legtöbbször hosszú évek vagy évtizedek óta rendszeresen fizető, korrekt ügyfeletek. Ha ők tönkre-
mennek,

tátongó, sivár üregekké változnak át ma még diszes portállal büszkélkedő s iz-

élet fáradalmainak összekuporgatott garasai. Minden banijához csak a nyugalmas öregkor hozzáfűzött álma tett. Ma...?

És szemben vele, de éppoly kevésbé gyűlölhetően a gyáros. Igen a gyáros, aki meg tudta őrizni lelki nyugalmát a jóidőkben is, a könnyen keresett pénz mámara nem szállt fejébe, nem botránkoztatott meg eget és világot: sem határt, sem izlést, sem holnapot és még kevésbé tegnapot ismerő életmódjával, nem házárított sem a konjunkturában, sem azután, de megőrizte azt, amit elődei rábiztak. A pénz kisebb-nagyobb ura ez a gyáros is, aki számol a holnap talán

léssel és eleganciával ékeskedő helyiségeitek

és elhagyottan, gyümölcsözetlenül ásitának hónapokig, évekig. S ha az elsepert, régi generáció helyét mások próbálják elfoglalni, ne higgyétek azt, hogy azok olyanok lesznek, mint a régié. Legfeljebb csak kalandorok lesznek, akikre eddigi biztonságokat nem építhettek.

Ma egyetlen főti üzlet

nem képes elviselni az ugynevezett minimális adót, melyet a legujabb törvények szerint a fiskusnak kötelessége az üzletbér többszöröse után megállapítani.

Ez az adó a legtöbb esetben az eddigi állami adó száz, sőt még ennél is több százalékos emelkedését jelentené.

Már február elsején kell kereskedőbérlietk segítségére sietnetek, mert ha most elmulasztjátok az engedékenységet,

már egy hónap múlva is késő a megbánás.

Ma nékem, holnap néked!

Veszedelmesen közeledik az 1932. évnek letelte. Kérdés, nem éri-e a következő öt éven át a háztulajdonost is az elkövetkező öt év gazdasági viszonyainak egyáltalán meg nem felelő tulajdóztatás, ha még ez év elején nem siet üzlethelyiségei bérét méltányosan leszállítani.

Mert az új ötéves adóösszeírás pillanatában már késő lesz a belátás.

s még később a jövő évi adóteher megállapítása után, amikor az új megállapítás alapját képező tulajmagas bérösszeget a bérlő csak legfeljebb rövid ideig tudja elviselni

még sulyosabb lehetőségével s józan gazdaként tartalékolta ezrek kenyérének kulcsát, a holnapi munkabért. A pénzt, ami holnap s esetleg hónapok holnapján át — a gazdasági élet megdermedtségében üzemfentartási kiadásait fedezi.

Igen, ez a sor: a nyugdíjastól a gyárosig, az árvákon, az özvegyeken, a munkában megrokkantakon, a takarékos kisegyzítettéciók millióin át, akik mind egyformán várják a megváltó holnapot. A kis- és nagytőke egyaránt biztonságot és nyugalmat akar, mintahogy a gazdasági életünknek általában és univerzálisan erre volna legelőbb szük-

s ezután üzlete megszűnik... Ezzel szemben azonban a magas bérjövédelmi adó menthetetlenül a háztulajdonos nyakában marad.

Ma már kereskedő és háztulajdonos egyforma érdeke a februári, általános, lényeges bérleszállítás!

Tévedés azt hinni, hogy először kell a háztulajdon közterheit csökkenteni s csak akkor csökkenthetők a bérek.

Ez fordítva áll!

Csak akkor lehet a küszöbön álló, új házjövédelmösszeírás méltányos kialakulását egyáltalán elérni, ha a béreknek 1932. egész évi folyamára vonatkozó általános, nagymérvű csökkentése kétségtelenül bebizonyítható.

Ha a háztulajdonosok mindezeket jól megfontolva, saját érdekükben, már most, februárban megmentik a létükben veszélyeztetett kereskedőbérlietk, ugy az ő közelgő válságos percekben mi, kereskedők is hűséges szövetségeseink gyanánt segítségükre fogunk sietni.

Elvégre egymásra vagyunk utalva mindannyian!

Temesvári Kereskedők Egyesülete.

— **LEMONDOTT AZ OSZTRÁK KORMÁNY.** A bécsi kormány tagjai tegnap este minisztertanrost tartottak és elhatározták a Buresch-kormány lemondá-át. A miniszterelnök ezután nyomban felkereste Miklas elnököt és bejelentette a lemondást. Miklas a lemondást tudomásul vette, de az új kormány kinevezéséig továbbra is Burescht biztá meg az ügyek vezetésével.

verejték tapad, amit elviselhetővé sége. Jog és törvényesség, nemzetközi és belső biztonság, általános receptek, de ezen az alapon — és csak ezen — indulhat meg az általános várva-várt felgyógyulás. Akkor aztán irhatnak egyéni receptet a csodadoktor urak is... Addig azonban vigyázat: 1932-öt írunk, — gazdasági válságról beszélünk, könnyelműen társadalmi és állami ideológiánk alappilléreit: a magántulajdont és az egyéni szabadságot bolygatjuk mindgyakrabban, közben pedig a válság olyan fázisához érünk, ahol a világnézetek ütköznek meg.

(Oravica) LANGER SÁNDOR

Egy csendőrt és egy hadnagyot agyonlőtt a szentesi terrorista, aki azóta álnéven mint politikai menekült bujkált

A magyar kommunizmus leverése utáni időben Tirják László szentesi fiatalember terrorcsoportot létesített, amelynek élén garázdálkodott. Tirják László akkoriban két gyilkosságot is követett el, amelyek miatt megszökött. Egyik áldozat Csala Imre csendőr volt. Csala Imre ugyanis rájött arra, hogy Tirják László rendcsinálás ürügye alatt rabol és fosztogat és titokban nyomozást kezdett ellene, hogy megfelelő adatokat szerezzen és aztán leleplezze.

Tirják László tudomást szerzett a csendőr szándékáról és ezért lesből lelőtte. Ezzel azonban nem elégedett meg, mert az agyonlőtt csendőrt ki is rabolta.

Második áldozata egy román had-

nagy volt. A román csapatoknak Magyarországra területéről történt elvonulása alkalmával a hadnagy eddig még ki nem derített okból Szentesen visszamaradt. Egy éjszaka aztán elindult, hogy csapatát utólérje. A város határában azonban Tirják László és emberei útját állták és Tirják szó nélkül belelőtt a hadnagyba. A földre bukott katonatisztre még tizenhatszor rálőtt egymásután és megölte.

Azután kikutatta a zsebeit, kiszedte hatezerhétszáz lei készpénzt, aranyóráját és több apróságát.

Tirják László saját embereivel is igen kegyetlenül bánt, mire ezek titokban feljelentették a hatóságnál és közölték, hogy a két gyilkosságnak Tirják a tettese. Tirják a

letartóztatás elől megszökött és bujdosva sikerült neki eljutni a csehszlovák határig, amelyet átlépett. A nyomozás során a magyar hatóságok értesültek róla, hogy Tirják Csehszlovákiában tartózkodik és letartóztatását kérték. Tirjaktól el is fogták, de mielőtt a határra kísérték, sikerült neki megszökni.

Szökése után Komáromba ment, ahol azóta álnéven mint politikai menekült élt.

Nemrég egy szentesi ember Komáromban járt és az utcán felismerte Tirjaktól. Jelentést tett erről a okmáromi rendőrségnek, amely a gyilkos Tirják Lászlót elfogta. Kihallgatása során bevallotta a két gyilkosságot. Elfogásától értesítették a magyar hatóságokat, amelyek megindították a kiadatási eljárást.

Forr a belpolitika katlana, amelyből homályosan kezd kialakulni az új koncentrációs kormány képe

Argetoianu pénzügyminiszter, aki kedden este elhagyta Páriszt, ma, de legkésőbb holnap Bukarestbe érkezik. Argetoianu ideges politikai helyzetet talál idehaza és az ő ismert hidegvérétől és nyugodtságától reméli a kibontakozást. Alig csillapodtak le az izgalmak, amelyeket Maniu kihallgatása kiváltott, újabb találgatásokra van ok.

A király ugyanis tegnap délután másfél óra hosszat tartó kihallgatáson fogadta Vaida Sándort.

Politikai körök szerint Vaida kihallgatása is informatív jellegű volt és a politikus főleg az erdélyi viszonyok felől tájékoztatta a királyt. Nemzeti parasztpárti körökben azonban Maniu és Vaida kihallgatásának sokkal nagyobb jelentőséget tulajdonítanak. A kihallgatások eredményét — mondják a nemzeti parasztpártban — a közel jövő politikai eseményei kézzelfoghatóvá teszik majd. A jövő héten Madgearu és utána Gogát fogadja a király.

Goga nyíltan kilépett a politikai küzdőterre és nem titkolja, hogy komoly céljai vannak. Tegnap egész délelőtti politikai elbarátaival tárgyalt. A verescunak az Indrepretarében megjelent cikke után, amelyben a marsall kifejti, hogy eddigi álláspontjától nem tér el, közte és Goga között a szakítás tulajdonképpen már megtörtént és Gogának a néppártból való kilépése csupán formális bejelentésre vár.

Gogát a néppárt nagy része követi új politikai akciójában és lehetséges, hogy a háború után alakult néppárt a mai szervezettségében márcól-holnapra felmorzsolódik. Goga már fogalmazza azt a nyilatkozatot, amelyben kifejti, hogy mi készítette új politikai orientációra. Hír szerint

kiáltványt intéz a ország lakosságához.

Politikai körök megállapítják, hogy Goga előkészületei már következményei annak a megállapodásnak, amelyet Argetoianuval létesített.

Liberális körök értesülése szerint a király a jövő héten Ducát is kihallgatáson fogadja. Minden valószínűség mellett szól, hogy a pártvezérek a január huszonegyedikén tett királyi felhívásra adják meg a választ. Különben ezzel a kérdéssel a francia lapok is foglalkoznak. Kommentálják az uralkodó felhív-

sát, amely újlag a nemzeti kormány megalakítását célozza. A francia sajtó ama nézetének ad kifejezést, hogy ennek

a politikai pártok erős és kiélezett szembenállása miatt sok akadálya van, azonban az ország gazdasági és pénzügyi előrehaladása s konszolidációja szempontjából nagy jelentőséggel bírna.

Bukarest egyelőre Argetoianut várja, mert azt hiszik, hogy a helyzet kulcsa az ő kezében van. A prognosztikum: Argetoianu kormány a kispártokkal. Ha nem is azonnal, de belátható időn belül.

Reggel félhétől délután félháromig lesz az új rendelet értelmében egyfolytában való tanítás a középiskolákban

A közoktatás terén megint egy korszakalkotó újításnak nézünk elébe. Ez az újítás azonban csak a középiskolákra vonatkozik. A miniszter csak alig másfél éve szüntette be a délelőtti félnapos tanítást és elrendelte, hogy ezentúl délelőtti és délutáni legyen az iskolákban előadás. Most azonban a közoktatásügyi miniszteriumban arra a meggyőződésre jutottak, hogy mégis jobb, ha a középiskolai tanulók egyhuzamban vannak az iskolában elfoglalva és a délutánjuk szabad legyen, hogy idejük legyen leckéik elkészítésére. Azonban az iskolában egyfolytában töltendő időt a kultuszminiszterium kicsit tulhosszúra szabja. A rendelet ezt azzal indokolja meg, hogy ezen idő alatt kell megtartani a tornaórákat és az ugynevezett kézügyességi órákat is. A tanítás az új rendelet szerint reggel félhét órakor kezdődik és egyfolytában tart dél-

után félháromig. Eltekintve attól, hogy a tanulóknak már reggel öt órakor kell felkelniök, ha az öltözködéssel, reggelivel és iskolába menéssel idejében el akarnak készülni, hogy félhétkor már a tanteremben legyenek, ez az intézkedés sokféle okból esik jogos bírálat alá. Ezt a folytonos munkát sem tanárok, sem pedig a tanulók nem bírják majd. Mikor aztán a tanuló az iskolából hazaindul, legalább három óra lesz, mire otthonába léphet. Mindezekon kívül azonban egészségi okokból is lehet az új rendelkezést bírálni. Elképzelhető, hogy ilyen hosszú idő alatt az osztályokban mennyire megromlik majd a levegő. Így aztán nem csuda, ha az iskolák a különböző betegségek melegágyai lesznek. Hír szerint úgy a tanárok, mint pedig a szülők országsszerte mozgalmat indítanak a rendelkezés megváltoztatására.

Szívébe lőtt

az íróasztala előtt egy lugosi tisztviselő

Lugoson tragikus tisztviselő öngyilkosság történt. Popovici Kornél, a lugosi betegsegélyző pénztár hivatalnok, íróasztala mellett revolverrel a szívébe lőtt. A golyó a szerencsétlen embert azonnal megölte. Popovici Kornél bucsulevelet nem hagyott hátra, azonban a vizsgálat megállapította, hogy Popovici — miként hivatalnoktársai is — már hónapok óta nem kapott fizetést, hanem mindig csak csekély előleget utaltak ki neki. Ehhez járult az, hogy feljebbvalójával az utóbbi időben több nézeteltérése volt és ezért hétszáz lei büntetést vetettek ki rája. Fizetésére tegnapelőtt kapott újabb előleget, amelyből azonban levonták a hétszáz lei büntetést, amelyet Popovici Kornél különben is igazságtalannak tartott. A büntetés levonása után olyan kevés pénz maradt, hogy öngyilkosságra határozta el magát. Amikor felesége akivel két év óta a legboldogabb házasságban élt, az öngyilkosságról értesült, egy éles konyhakéssel akarta vágni a torkát. A házbeliiek csak nagy erőfeszítéssel tudták kezéből a kést kicsavarni.

A cirkusz

észrevétlenül ki akart osonni az országból

Az Illeneb-cirkusz, amely romániai turnéja során Temesvárot is sorozatos előadásokat tartott, érdekes pereskedés középpontjába került. A cirkusz az elmúlt év nyarán hosszabb ideig Aradon állomásozott és ott fizetési nehézségek közé került. Mivel a bevételekből nem tudta a városi illetéket fedezni, a aradi városi adóhivatal megtette szükségessé lépéseket az előadások beszüntetésére. A cirkusz igazgatója akkor egy ismert aradi vállalkozóján négyszázezer leies kölcsönvett fel és ennek biztosítására cirkusz állatseregletét és teljes be rendezését lekötötte. A cirkusz azután folytatta turnéját és az elmúlt héten Déván tartott előadást. Déva azután gondolt egyet a direktor és az állatseregletét titokban bevagronirozva a négyszázezer leies adósság hátrahagyásával angolosan akarta hagyni az országot. A hitelezők azonban tudomást szereztek az igazgató tervéről és a hatóságok segítségével megakadályozták a terkeresztülvitelét. Az aradi vállalkozó ugyanis megjelent az ügyészségen amelyet arra kért fel, hogy az Aradon keresztül utazó cirkuszt tartó tassaák fel és rendeljék el a zárlatot. Az ügyészség megtette a szükséges intézkedéseket és így az Illeneb-cirkusz mindaddig Aradon veszteget amíg tartóztatását ki nem egyenlített.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejzsappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városgyógyászatában, a „Fekete Sas”-hoz, Belváros, Szent György-tér.

NAGY KATÓ

az Ufa világhírű sztárja, HEINZ RÜHMANN és FRITZ GRÜN-BAUM szerepelnek a

Feleségem, a szélhámos

100,0^o német hangosfilmben PREMIER ma, csütörtökön január 28-án a

FORUMBAN

Monopol: Ufa-Matadorfilm, Brassó

Schimmerling temesvári ügyvéd vallomása arról, hogy miképpen vásárolta meg a Juhos-birtokot

Az annak idején nagy feltűnést keltett Juhos-per változatlan érdeklődés mellett folyik a kolozsvári törvényszék előtt. Tegnapi Becker János dr. temesvári ügyvéd kihallgatására került a sor, aki egy ideig gondnoka volt a Juhos-vagyonnak. Különösen arra vonatkozólag tett fontos kijelentéseket, hogy a Hermes Bank ötmillió leies kölcsönét annak idején milyen súlyos feltételekkel folyosították, illetve

a pénznek csak egy részét fizették ki, mert a többit a bank visszatartotta.

Utána Schimmerling Ármin dr. temesvári ügyvédet hallgatták ki, aki ügyvédje volt Juhosnénak és szerepe különösen abban a tekintetben várt tisztázásra, hogy milyen körülmények között

vásárolta meg ő a Juhos-birtokot.

Részletesen kiterjed vallomásában arra, hogy a sok millió lei értékű Juhos-vagyont, amelyet Juhos halálával mindössze kétszáz ezer korona adósság terhelt, miként kerülhetett az ebek harmincadjára. Kiderült vallomásából, hogy özvegy Juhosnénak rossz tanácsadói voltak, akik nem egyszer önző célokból olyan vállalkozásba vitték bele az özvegyet, amelyeknek előreláthatóan veszteséggel kellett végződniek. Elmondotta, hogy ő mint Juhosné ügyvédje úgy szeretne volna a még menthető vagyონrészt megmenteni, hogy a birtokot mielőbb eladja. Folytak is ebben az ügyben a tárgyalások, de ezek megszakadtak és ekkor

a birtokot egyik ügyvédtársával ő maga vásárolta meg.

A bírák és az ügyész különböző kérdéseket tesznek fel Schimmerlingnek, aki szeretne ezek felett könnyedén átsuhanni, azonban a bíróság igyekszik az összes részleteket tisztázni. Schimmerling pedig bírói végzéstől is beszél, amely szerinte az ő iródájában készült. Azt is állítja, hogy Juhosné a Hermes banktól négy millió 800 ezer leit kapott, amivel szemben Müller az ügy másik érdekeltje, azt állítja, hogy **az özvegy mindössze egymillió 800 ezer leit kapott, a 4,800.000 leies adóssággal ellenében, mert az ügyvédek költségei címén számoltak el horribilis összegeket.**

Juhosné kihallgatására ma kerül sor.

Az adóalapnak középarányos kiszámítása nem mindig jelenti azt, hogy az új adó az eddiginél nagyobb lesz

A patenta fiksa adó alkalmazása körül a temesvári pénzügyigazgató és a temesvári kereskedelmi és iparkamara megbízottai között támadt elvi ellentét ügyében egyelőre a pénzügyigazgató álláspontja győzött. A kereskedelmi és iparkamara tudvalévőleg a kamarák országos szövetségének közbenjárását kérte és ennek az eredménye még nem ismeretes. Közben Zlatescu pénzügyigazgató Stefanescu-Jordan pénzügyminiszteri vezérigazgatóhoz fordult utbaigazításért és a vezérigazgató telefonon a következő utasítást adta:

— A temesvári pénzügyigazgató felfogása a helyes, mert a három év jövedelmi alapjából keletkező középarányos az osztályozás szempontjából mértékadó és ezen középarányos szerint kell az osztályozást eszközölni.

A patenta fikszába való osztályozást végző bizottság tegnap délután tartotta első érdemleges ülését Mateiu Miklós törvényszéki tanácselnök elnöke mellett és Zlatescu pénzügyigazgató részvételével. Endre Károly és Muncilla Demeter, a temesvári kereskedelmi és iparnakara kiküldöttjei nem jelentek meg az ülésen. Zlatescu pénzügyigazgató közölte, hogy a pénzügyminisztérium telefon útján kérte — tekintet nélkül a tiltakozásra — az osztályozó tanácskozássok megkezdését.

A törvény és a végrehajtási utasítás áttanulmányozása után Mateiu Miklós elnök magáévá tette a pénzügyi hatóságnak az álláspontját és

az osztályozásokat a három utolsó év adójövedelmének középarányosa alapján kezdték eszközölni.

Zlatescu pénzügyigazgató az eset-tel kapcsolatban különben újabb tájékoztatást adott:

— Engem a legteljesebb jóindulat vezérel — mondotta. Nincsen annak semmi értelme, hogy olyan adókat vessünk ki amelyeket nem tudunk behajtani. Azonban a törvény helyes értelmezése az én álláspontomat fedi. A jövedelem — csökkenést nem vehetjük figyelembe. De példákat hozok fel arra nézve, hogy a patenta fiksa alkalmazása mégis esőkkenést jelent. Schaffer József cég tavalyi adóalapja 60,000

lei volt, most a középarányos alapján a jövedelme csak 46.666 lei. A szabómunkások szövetkezete tavaly 100.000 lei után fizetett adót, most 78.000 lei középjövedelem után osztályozzuk. A Diószegi-nyomda tavalyi adóalapja 120.000 leit tett ki, a középarányos alapján kiszámított jövedelem 105.000 lei lesz.

Nem a törvény alkalmazása körül van a baj, hanem a törvénynek a megállapításai szigorúak.

Ma egyébként hazaérkezik Balescu János dr. kamarai elnök Bukarestből és akkor végleg eldőlni a patenta fiksa körül támadt véleményeltérés.

A régi megalázást Japán nem tudja megbocsátani Amerikának s ezért megtorlásra készül

A Népszövetség a japán-kínai konfliktus ügyében már több tanácskozást tartott, azonban tényleges cselekvésre még nem határozta el magát. Annyi tény, hogy úgy Anglia, mint pedig Amerika nem hajlandó többé tűrni Japán mandzsuriai önkényeskedéseit. Ebben a tekintetben valószínűleg még ezen a héten elhatározó lépésekre kerül a sor.

Csen volt kínai külügyminiszter érdekes nyilatkozatot tett a Morningpost levelezője előtt. Kijelentette, hogy meggyőződése szerint Japán nem éri be Mandzsuria megszállásával, hanem egyuttal a Kína és a Csendes óceán fölötti uralomra törekszik. Erre azért van Japánnak

szüksége, mert előbb-utóbb elkerülhetetlen lesz a háború Japán és Amerika között. Japán nem tudja Amerikának megbocsátani, hogy az orosz-japán háború idején a washingtoni konferencia nem vette tekintetbe a japán győzelmeket az oroszok fölött és Japánt olyan békekötésre kényszerítette, amely erősen megalázó volt. Japán azóta állandóan megtorlásra készül Amerika ellen.

A tokiói kormány rendeletére újabb tizenkét japán torpedóromboló és egy cirkáló indult Shanghai felé. A kínai csapatok és a partraszállott japán katonaság között súlyos összecsapásra van kilátás. Shanghaiiban leirhatatlan izgalom uralkodik.

Lezárult

az egykori nagy szenzáció utolsó fejezete

Treisz Mihály, volt zombolyai téglagyáros, három év előtt vadászfegyverrel megjelent a Bánáti Bankgyesület helyiségében és ott izgatottan felelősségre vonta a bank vezetőit, akiket lelövésével is megfenyegetett. Treisznek a pénzügyi üzleti kapcsolataiból kifolyólag nézeteltérései támadtak és ez volt az incidens rugója. Az eset akkor nagy feltűnést keltett és az ügyészség Treisz Mihály ellen zsarolás címen indított eljárást. A törvényszék a vádat, becsületsértésre és közcsend elleni vétségre változtatta, egyben Treiszt tizenöt napi fogházra ítélte. Az ügyész felebbezése folytán az ügy a temesvári ítélőtábla elé került, amely Dumitriu tanácselnök vezetése mellett tegnap foglalkozott az ügygel. Treisz és védője a tárgyaláson nem jelent meg. Saferescu táblai főügyész a büntetés súlyosbítását kérte. A közbűntető szavai után a tábla a törvényszék ítéletét megváltoztatta, Treisz Mihály cselekedetét zsarolás kísérletének mondotta és ezért harminc napi fogházra, valamint tizezer leí pénzbírságra ítélte. Az ítélet végrehajtását azonban felfüggesztette. Az ítélet jogerős és ezzel az egykori szenzáció végleg lezárult.

Intrikával

és diplomáciai cselofogással dolgozik a szovjet

A bukaresti sajtó, főleg pedig a Viitorul a lengyel-orosz megkötésével kapcsolatban hevesen támadja Oroszországot. Megállapítja a lap, hogy a szovjetek diplomatái az intrikus szerepét vették át és különféle diplomáciai taktikával végrehajtott sakkhúzás a lengyelekkel való megállapodás. A Viitorul nyilvánosságra hozza, hogy az oroszok már másnap, amikor a lengyelekkel a szerződést megkötötték, a román-orosz tárgyalások anyagát a közvéleménynek megismertették. Ez a maga nemében tapintatlan és egyedülálló eljárás mindenkit felháboríthat. Az oroszok közölték azokat a feltételeket is, amelyeket Sturza Mihály rigai román követhet eljuttattak és amelyekben a területi kérdésben elfoglalt álláspontjukat leszögezték. A Viitorul szerint az orosz diplomáciának ez a kiméletlen eljárása igazolja legjobban titkos törekvéseik rugóját. Intrikálni és diplomáciai cselszövényekkel operálni, ezt tartja az orosz kormány feladatának. A román közvélemény tudni fogja, hogy Oroszországgal szemben a jövőre vonatkozólag milyen megállapításokat teremtsen.

— Iskolásyermekek felruházása.

A zombolyai elemi iskolások negyvennyolc iskolásgyermeknek adományozott ruhaneműket és cipőt. A felruházási ünepegyen Pop Viktor iskolaigazgató megleghangu beszédet intézett a tanulókhöz.

A késő esti órákig is eltartott a nyugdíjak kifizetése és betürend szerint ma folytatják a kifizetést

Tegnap nagy ijedelmet keltett a nyugdíjasok körében, hogy a nyugdíjosztály délután beszüntette a nyugdíjak kifizetését. Aggodalomra azonban nincsen ok, mert a nyugdíjak kifizetését ma rendben folytatják. A helyzet az, hogy a nyugdíjpénztár tisztviselői tulajdonképpen csak déli egy óráig lennének kötelesek dolgozni, de előzékenységből délután is folytatták a kifizetéseket. Kedden este tíz óráig fizettek, majd a számadásokat kellett volna elvégezni, azért a hajnali órákig maradtak a

hivatalban és elismerésre méltó munkát fejtettek ki. Tegnap délután azonban kénytelenek voltak a kifizetéseket a zárszámadások elkészítése végett abbahagyni. Ma a tegnapról visszamaradt L betűsöket és a soron levő M, N betűsök nyugdíjának kifizetése történik. Pénz elegendő van és ha a örülmények megengedik, úgy ma délután is folytatják a kifizetéseket. Zlatescu pénzügyigazgató intézkedésére vidéken szintén megkezdődnek a nyugdíjkifizetések.

A nátha és mindennemű hülések gyógyszere az **ASPIRIN-TABLETTA!**

ASPIRIN De csakis valódi, a „BAYER-KERESZTTEL” és eredeti csomagolásban 20 és 2 tablettával

— **Egynázi hír.** Pacha Ágost temesvári püspök Singer Ferenc csákovai káplánnak három havi beteszabadságot engedélyezett. A csákovai kápláni teendőket ezen idő alatt Ammon Lipót segédlelkész végzi.

— **A zombolyai granicsárok farsangi mulatsága.** A Zombolyán állomásozó granicsár-zászlóalj tisztjei január 30-án, szombaton este a Reif-szálló nagytermében farsangi mulatságot rendeznek. A bál sikere érdekében a rendezőség különféle meglepetéseket készít elő. A zenét a dévai granicsárezred jazz-bandje szolgáltatja.

Nem lehet képeslapokat küldeni. Jelentettük, hogy a postai vezérigazgatóság rendelete értelmében január 28-tól kezdve képes levelezőlapok csak úgy továbbíthatók, ha azokon a rendes postabélyegen és repülőbélyegen kívül két leies kulturális bélyeg is van. Minthogy ezek a kulturális bélyegek még nem érkeztek meg Temesvárra, mátol kezdve a képes levelezőlapok forgalma szünetel. Azok az üzletek, amelyek képes levelezőlapokat árusítanak, szigorú utasítást kaptak, hogy mindaddig, amíg nincsen kulturbélyegük, képes levelezőlapokat ne adjanak el senkinek.

Influenzától megvéd: Anacot.
— **Orsovai orvos halála.** Orsován meghalt Schwarz Tivadar dr. nyugalmazott városi főorvos. A hatvan éves főorvos, aki néhány év előtt vonult nyugalomba, nagy népszerűségnek örvendett. Halálát özvegye, fia, Schwarz György dr. temesvári orvos, leánya, dr. Nobel Sándorné és nagyszámu rokonság gyászolja. Temetése ma délben egy órakor megy végbe Orsován.

Fogászat

Foghuzás	50 Lei
Fogtömés	50 Lei
Fehér arany korona	600 Lei
Arany korona, garantált 22 karátos arany	400 Lei
Goldin korona	150 Lei
Fehérfog drb-ként	100 Lei

Deutch Mussa
diplomált dentista.
III., Bul. Carol (v. Hunyadi-u.) 14.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindentt az ingyenes tájékoztatót. (Conducatorul prin Timisoara.)

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Obsitos, 30, 20, 10 leies helyárakkal. Nagyon kedves, nagyon érdekes előadása lesz vasárnap délelőtt 11 órakor a színháznak. A legszebb magyar operett, az Obsitos fog színr kerülni, sok évi pihenetés után. Hogy mindenkinek módja legyen megnézni az Obsitost, a helyárakat még alacsonyabbra szállították le, mint a mozi helyárak. Ugy, hogy az Obsitos előadása alkalmával a legdrágább jegy a földszint legelső sorában is csak 30 lei. A többi jegy ára 20 és 10 lei.

Vita a Capitól-mozi építési vállalkozójának garanciája körül, melyet az alvállalkozók kérnek vissza

A temesvári Capitól mozi építési munkálatait annak idején Steiner József vállalkozó végezte, aki az árlejtésben előírt biztosítékot is letétbe helyezte. Az épület elkészült, azonban egyes munkák — úgy legutóbb a tetőzserkezet — ellen különböző kifogások merültek fel, amelyek elvégzésére a Steiner-cég kötelezte is magát. Természetes, hogy a város az épület végleges átvételéig a garanciát a szerződés értelmében visszatartotta. Egy kérvény kapcsán most kiderült, hogy a garancia egy részét Steiner alvállalkozói bocsátották rendelkezésére és ezek most követelik a biztosíték visszafizetését Steinertől. Steiner arra hivatkozott, hogy ő sem kapta

még meg a biztosítékot, mite az alvállalkozók a városhoz fordultak segítségért. Az ideiglenes bizottság tegnap este tartott ülésén úgy határozott, hogy bár kizárólag Steinerrel van szerződéses viszonyban, mégis hogy az embereknek lehetővé tegye a pénzükhöz való jutást, szombaton egy bizottság eszközlje egyes munkálatok végleges átvételét ér amennyiben azokat rendben találja, lehetővé teszi, hogy ezen munkák végzői megkaphassák az annak idején Steinernek átadott biztosítékot. A bizottság tagjai a mérnöki hivatal megbízottján kívül Craciun György dr., Engels Béla dr., Olariu Péter és Vuchetich Endre dr.

Rendes bélműködését az Artin dragée biztosítja.

* **Olcsó utaság Budapestre február 7-ig.** Kedvezmény van a vasutakon, még pedig úgy a gyors-, mint a személyvonatokon. Az első és második osztályban a közvetlen alacsonyabb kocsiosztályra váltott egész jeggyel, a harmadik osztályban pedig másodosztályú féljeggyel lehet utazni. Az ezen kedvezményre jogosító igazolványok lapunk kiadóhivatalában kaphatók. A gyorsvonati igazolvány ára 120 lei, a személyvonatra érvényes igazolvány ára pedig 60 lei. Igazolványt szívesen küld vidékre utánvétellel is a Déli Hírlap kiadóhivatala (Temesvár, Szentgyörgy-tér 4.) A pénz előzetes beiktatása esetén kérünk husz leit mellékelni postaköltségre.

A Kolozsvári Román Opera műsora:

Február 5-én, pénteken: Cigánybáró. Nestorescu, Rózsa Anna, Andrescu és Gavrilescu felléptével. Karmester Bobescu. Baletmester Romanovski. Karvezető Klee. Diszletek és kosztümök Widmann festőművész alkotásai.

Február 6-án, szombat délután 5 órakor: Bohémélet. Tiron Szilvia, Rózsa Anna és Spataru felléptével.

Szombat este: Nincs előadás.

Február 7-én, vasárnap délután 4 órakor: Fancsi és Juliska. Humperdink gyönyörű meseoperája. A teljes együttes, kar és balet felléptével. Szenzációs diszletek és kiállítás. Mérsékelt árak.

Vasárnap este: Trubadur. Nestorescu, Marius Nicolescu Soculschí felléptével.

Február 9-án, hétfő este: Cigánybáró, másodoszr. Zenekar 46. Kar 50. Balet 25 személy. Saját diszlet, jelmez és kelléktár. Jegyek a színházi pénztárnál már válthatók.

Segesvári gyártól az olcsó CREPE DE CHINE
raktárra érkezett,
Dornhelm
Börze-utca 2

Gabonaárak maganárfoiyama. Buza prémiummal 255 lei, prémium nélküli 215 lei, tengeri 170—175 lei, korpa 190 lei, árpa 280 lei, zab 280—290 lei, burgonya 160 lei százkilónként. Lóheremag 28 lei. Lucerna 22 lei kilónként. Az irányzat a buzában barátságos.

Mozi

Mozik mai műsora:
Belvárosi Capitól mozi: Ofensége a mosónő (Beszélő filmvígjáték).
Erzsébetvárosi Doina mozi: Ofensége a mosónő (Beszélő filmoperett)
Forum mozi: Feleségem a szélhámosnő (Beszélő film).
Gyárvárosi Apolló mozi: Red ezredes (Beszélő film).
Mehalai Concordia mozi: Lilióm (Beszélő film)

Ha most fizet
elő a Déli Hírlapra, úgy abban a kedvezményben részesül hogy e hó végéig

INGYEN

kapja a lapot és csak elsejétől számítjuk az előfizetést, Köztisztviselők, nyugdíjasok, papok, tanítók havonta csak hatvan leit fizetnek,

Telefonáljon szonnal (2 52) és nyomban küldjük a lapot
Egy levelezőlap a rendelő pontos címével elegendő

Déli Hírlap
Timisoara, Szentgyörgy-tér 4.

Mielőtt rádiót vesz, hallgassa meg a csodáshangot

SCHAUB RÁDIÓT
szekvívül raktáron Telefonka, Esze, Blaupunkt stb. valamint mesés magnefonus és dinamikus hangszórók.

Rádió-Electric L. HÁMORY
TIMISOARA, IV., BONNÁZ-U. 21. sz.
Próbaköz Ford üzlet mellett.

Febr. 6 **Filharmonia jubiláris hangversenye**
a városi színházban

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

— A volt pénzügyi titkár kiadati ügye. Hajnal Sándor volt temesvári pénzügyi titkárt, akiről megírtuk, hogy a magyar hatóságok kiadását kérték, a rendőrségről tegnap újlag átkísérték az ügyészségre és Mihăilescu Marin vezetőügyész a kiadati eljárásra való tekintettel letartóztatta. Hajnal ügyében valószínűleg már ma véleményt mond a törvényszék és azt felterjesztik Bukarestbe a minisztertanács elé, amely véglegesen dönt a kiadás tárgyában. Az ügyészségen nem adtak felvilágosítást, hogy Hajnal ellen milyen büncselekmény miatt folyik a kiadati eljárás. Egyelőre Hajnal ellen a dohányjövédék is eljárást folytat, mert lebélyezetlen öngyújtót találtak nála és ezért megbüntették. Amennyiben a pénzbírságot nem fizeti le, ugy öten napot kell ezért fogságban tölteni.

— **Halálozás.** Versecen meghalt özvegy Finczer Krisztina hatvanhat esztendős korában. Az elhunytban Alexi Virgil temesvári rendőrkomiszáros anyósát gyászolja.

— A párisi Louvre-muzeumból ellopták a Mona Lisát. A párisi múzeum büszkeségét, Leonardo de Vinci felbecsülhetetlen értékű festményét a Mona Lisát fényes nappal ismeretlen tettesek ellopták. A gaztett felfedezése után, a múzeumot lezárták, de mindennek ellenére nem sikerült a tettesek legkisebb nyomát felfedezni. A bevezetett vizsgálat eddig semmi eredményt nem produkált és ezért 50.000 frank jutalmat tűztek ki a nyomravezetőnek. A hír nagy feltűnést keltett az egész világon és amennyiben ezen értékes festményt nem sikerül előkeríteni, úgy pótolhatatlan veszteség éri a művészetért rajongó közönséget, akik a világ minden részéről összegyűltek, hogy megcsodálhassák Mona Lisa rejtélyes mosolyát. Ki lopta el Mona Lisát? Ki a tettes? Egy fanatikus, egy tolvaj vagy egy szegény bolond? Mindezen titokzatos történetre választ ad a Capitol-mozi legközelebbi szenzációs műsora: **Mona Lisa elrablása.**

Szigoruan behajtják a hátralékos adókat. A pénzügyminisztérium szigorú utasítást küldött Zlatescu pénzügyigazgatónak, hogy szorgalmazza az 1931 évről visszamaradt kifizetetlen adók behajtását. A pénzügyminiszeri rendelet alapján Zlatescu pénzügyigazgató tegnap tanácskozott a három temesvári adóhivatal főnökével és felszólította őket, hogy szigoruan kezdjék el a tavalyi adók behajtását, különben a kincstár képtelen költségvetési kötelezettségeinek megfelelni.

Szerkesztői üzenetek

S. J. előfizető. Sorsjegyei nem nyertek.

Tüdőbeteg Fábián István kálváriája, akit egyetlen kórház sem akart befogadni és a hajléktalan embert végül is a mentők a járványkórház kapujába tették le

A temesvári kórházokról a legnagyobb jóakarattal sem lehet himnuszt zengeni. Temesvárott kevés kórház van, a kevés kórház szűk, dűledező és nem modern. Kivételt képez az állami közkórház sebészeti osztálya, amelyet állandóan Bega-szanatórium néven emlegetnek. Ebben az épületben, amely a volt Hungária-köruton van, eredetileg internátus volt. A háború után az internátus épületét megszerezte néhány kisebbségi orvos azzal az elhatározással, hogy ebben szanatóriumot létesítenek.

Az épületet megfelelően átalakították, felszerelték és elnevezték Bega-szanatóriumnak. Mielőtt azonban megnyithaták volna, jött az állam és elrekvirálta kórházi célokra.

A másik kórház, amelyben türethető állapotok vannak, a Fehér Kereszt. Ez azonban speciális rendeltetésénél fogva nem kerülhet szóba, amikor általában véve a temesvári közkórházokról beszélünk. A temesvári közkórház tulajdonképpen az az egy emeletes szürke, otromba nagy épület, amely a belvárosi Erzsébet-utcában terpeszkedik. Kétszáz esztendő az épület és egyik szárnyát csak nemrég fenyegette a bedőlés veszedelem, amitől csak a városi mérnökség gyors beavatkozása mentette meg.

Ez a kórház csupa alacsony, dohos terem, a felszerelése részben hiányos, részben maradi.

Ezen a kórházon kívül van még az ugynevezett járványkórház, egy csomó barakk a gyárvárosi állomás közelében. Hogy ez a járványkórház milyen: arról már nem egyszer írtunk siralmas cikkeket. A járványkórházban igazán beteg lesz a beteg. Van Temesvárott szép és modern járványkórház is. A Rékási-ut végén épült. Két évfél éve készen áll már. Azonban mindeddig nem lehetett megnyitni, mert a közegészségügyi minisztérium nem bocsátotta rendelkezésre a berendezéshez szükséges összeget. Végre a város maga határozta el, hogy a kórházat berendezi. Ki is írta az árlejtést a berendezés szállítására és érkeztek is be ajánlatok. Azonban az összes ajánlatokat le kellett küldeni Bukarestbe a központi árlejtési hivatalhoz.

Ez a hivatal most már hónapok óta ül az árlejtési aktákon és az új járványkórház még mindig nem nyílt meg és egyhamar nem is fog megnyitni.

Ezeknek az áldatlan temesvári viszonyoknak a következménye az, hogy a mentők nem futkosnak a betegekkel Pontiuştól Pilátusig, amíg azokat nagynehezen el tudják helyezni. A beteg sok és az avatag kórházakban kevés a férőhely. Ennek eredménye az, hogy sok öreg és gyógyíthatatlan beteget már a városi szegényházban is helyeztek el, ami pedig helytelen eljárás, mert a szegényház rendeltetése az, hogy elaggott szegényeknek legyen lakhelye és nem kórház.

Hogy kellően rávilágítsunk a temesvári kritikán alóli kórházi viszonyokra, el kell itt mondanunk Fábián István esetét.

Fábián István harminchat esztendő. Egy ideig ujságrikkancs volt, majd süteményárús lett. A betegség csirját azonban már régóta magában hordozta, állapota egyre rosszabbodott és néhány hét előtt hórházba került. Már akkor sem akarták felvenni, de nagynehezen helyet szorítottak neki mégis a sebészeti osztályon, az ugynevezett Bega-szanatóriumban. Ort feküdt a tüdőbeteg ember a mult hét péntekéig. Akkor azonban elküldték. Állapotát gyógyíthatatlannak találták és a hely másnak kellett. Kétségbeesett volt az állapota, mert hiszen lakása nem volt. Egy lei nélkül tengődött a városban és szerencsére az egyik belvárosi kereskedésben kapott száz leit. Hogy azóta merre járt és hol húzódott meg a beteg Fábián István, aki igazán csak vonszolta magát, azt egyelőre nem lehetett pontosan megállapítani.

Tegnap délelőtt a Józsefváros egyik utcájában az aszfalton eszméletlen állapotban egy beteg embert találtak.

A mentőket hívták, akik a beteget magához térítették. Akkor kiderült hogy az illető Fábián István, akit néhány nap előtt elküldtek a kórházból.

A mentők megállapították, hogy Fábiánnak kórházi ápolásra van szüksége és autójukon elvitték a közkórház belvárosi épületébe. A

portás elküldte őket azzal, hogy nincsen hely. Erre elmentek vele a járványkórházba. Ott sem fogadták be. A Bega-szanatóriumban is kísérleteztek vele, de ott sem tudták elhelyezni. Erre elvitték a józsefvárosi rendőrségre és intézkedést kértek. Rode Sándor, a józsefvárosi rendőrség vezetője végigtelefonált, az összes kórházakat, azonban mindenütt elutasító választ kapott. Mint hogy a rendőrség a beteg Fábián István nem tudta elhelyezni, felszólította a mentőket, vigyék a lakására. Lakása ellenben Fábián Istvánnak nincs. A mentők újra kirobognak vele a járványkórházba. Megint nem akarták befogadni, mert nincs hely.

A mentők erre nem tudtak mást csinálni, mint, hogy a szegény Fábián Istvánt le szállították a mentőautóról és ott hagyták a kórház kapujában.

Mikor a mentők eltávoztak, a járványkórház kénytelen-kelletlen meg is befogadta Fábián Istvánt.

Legfőbb ideje volna, hogy a temesvári kórházak körül végre már rend legyen. Az illetékesek irjanak föl sürögösen a minisztériumba és kérjék az új járványkórház berendezésére kiírt árlejtés jóváhagyását. Nyíljon meg az új járványkórház, a régi járványkórház barakkjait pedig ne gyujtsák föl, amint azt eredetileg tervezték, hanem hozzák egy kicsit rendbe és helyezték el ott a gyógyíthatatlan betegeket.

Amikor amugyis kevés a kórház, akkor nem engedhetjük meg magunknak azt a fényűzést, hogy az új járványkórház megnyitása után is elpusztítsunk egy másikat.

Mert az új járványkórház megnyitása még nem oldja meg a temesvári kórházkérdést és főleg nem szaporítja a temesvári kórházak férőhelyeit.

Jegygyűrűk, nász- és alkalmi ajándékok legolcsóbban
IRITZ
ékszerésznél
Belváros, Merczy-u.

Ingyen utazás a lipseși vásárra:

Lipseși tavaszi vásár 1932:

Közelebbi feltételek megtudhatók az utazási irodákban és
ANGERBAUER JENŐ
tisztelőbéli képviselőnél, Timișoara, I. Strada Gen. Praporgescu 3.

Mintavásár március 6.—12-ig. Nagy műszaki és építészeti vásár március 6—13-ig. Textilvásár márc. 6—9-ig. Sportcikk- és butorvásár márc. 6—10-ig.

Rádió

Csütörtök (január 28.) Bukarest. 2 óra: Gramofonzene. 6 óra: Román és könyvzene. 7 óra 10: Zenekari hangverseny. 8 óra 45: Gramofonzene. 9 óra: Atanasiu baritonének dalstje. 9 óra 20: Szimfonikus hangverseny. **Budapest.** 10 óra 15: Gramofonzene. 10 óra 30: Hírek. 10 óra 45: A gramofonzene folytatása. 11 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 1 óra 5: Veszprémi Faras Vince és cigányzenekarának hangversenye. 1 óra 25: Hírek. 1 óra 35: Árfolyamhírek. 5 óra: A háztartásról, Vizváry Mariska előadása. 5 óra 45: Hírek. 6 óra: Gazdasági előadás. 6 óra 30: Az Ostende jazz- és szalózenekarának hangversenye az Ostende kávéházból Kalmár Pál énekstímaival. 8 óra: Bojdogulásunk igazi útja. Angyal Pál dr. előadása. 8 óra 30: A Mignon című opera közvetítése a budapesti operaházból. Az első és második felvonás után hírek. Az előadás után időjárásjelentés, majd Rácz Béla és cigányzenekarának hangversenye a Pannónia-szállóból. Bécs. 12 óra 30: Zenekari hangverseny. 1 óra 40: Gramofonzene. 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 6 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 40: Gordonka- és gitárhangverseny. 9 óra 45: A bécsi szimfonikusok hangversenye. 11 óra 15: Cigányzene. **Belgrád.** 12 óra 5: Gramofonzene. 1 óra 5: A rádiózenekar hangversenye. 6 óra: Gramofonzene. 6 óra: Nemzeti dalok. 6 óra 30: Jazz-band. 9 óra 30: Vonós- és szalózenekari játéka. **Langenberg.** 9 óra: Operarézszelet. 11 óra 5: Hírek, majd tánczene. **Milánó.** 5 óra 50: Szórakoztató zene. 8 óra: Gramofonzene. 10 óra: Operaelőadás. **Prága.** 8 óra 20: Szórakoztató zenei utirajz. 9 óra 15: Enekkar hangversenye. 10 óra 30: Zongorahangverseny. **Róma.** 6 óra 45: Szórakoztató zene. 9 óra: Gramofonzene. 10 óra: Zenekari hangverseny. **Strassburg.** 9 óra 45: Hangverseny. 10 óra 30: Kávéházi zene. **Varsó.** 6 óra 35: Kamarazene. 8 óra 35: Gramofonzene. 9 óra 15: Könnyű zene. 11 óra 30: Tánczene.

Szombat (január 30.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 2 óra: Gramofonzene. 9 óra: A Gaiderov balalajkazenekar és énekar orosz dalokat ad elő. 9 óra 30: Vidám negyedóra. 9 óra 45: A rádiózenekar hangversenye. **Budapest.** 10 óra 15: A rádió házikvintettjének hangversenye. 10 óra 30: Hírek. 10 óra 45: A hangverseny folytatása. 1 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 1 óra 5: Gramofonzene. 1 óra 25: Hírek. 1 óra 35: A gramofonzene folytatása. 3 óra 45: Hírek. 5 óra: A Rádióélet gyermekjátésközvetése. 5 óra 45: Hírek. 6 óra 30: Szalózenekari hangverseny. 7 óra 30: Mit üzen a rádió. 8 óra 15: Jovitza György felolvasása. 8 óra 45: Zenekari hangverseny a Zeneművészeti Főiskola nagyerterméből, közreműködik a Zeneművészeti Főiskola zenekara, Szénássy Károly és Koromzay Dénes. A hangverseny után hírek, majd zalaegerszegi Horváth Rezső és cigányzenekarának hangversenye a Bodó kávéházból. Közben Franco Villani Dionisi olasznyelvű elő-

adása. Bécs. 2 óra 45: Gramofonzene. 5 óra: Gramofonzene. 6 óra: Operarézszelet. 8 óra 30: Hangverseny. 9 óra: Hangjáték előadása. 11 óra 20: Szórakoztató zene. 1 óra: Jazz-band. **Belgrád.** 12 óra 5: Gramofonzene. 1 óra 5: A rádiózenekar hangversenye. 5 óra: Gramofonzene. 6 óra: Francia zene. 9 óra: Operaelőadás. **Langenberg.** 6 óra: Délutáni hangverseny. **Milánó.** 5 óra 50: Jazz-band. 8 óra: Könnyű zene. 8 óra 30: Gramofonzene. 10 óra: Tarkast. 12 óra: Tánczene. **Prága.** 8 óra: A Nemzeti Színház előadásának közvetítése. **Róma.** 6 óra 45: Szórakoztató zene. 9 óra: Gramofonzene. 10 óra: Operaelőadás. **Strassburg.** 7 óra: Jazz-band. 8 óra 30: Zenekari hangverseny. 9 óra 45: A rádiózenekar játéka. 12 óra 30: Tánczene. **Varsó.** 6 óra 35: Bariton és szopránének. 7 óra 30: Gyermekkar hangversenye. 8 óra 35: Gramofonzene. 9 óra 15: Könnyű zene. 11 óra 10: Chopin-művek zongorán. 11 óra 50: Tánczene.

hajtsák végre. Aki február elsejéig bezárólag a felülbélyegzést nem eszközölte, azt a törvény értelmében megbírságozzák.

A uttörvény módosítása. P o m p e i tanár a kamara elnöke, csak a jövő héten érkezik vissza Párisból és így a kamara üléseinek napi-rendjét Topa dr. alelnök állította össze. Az első ülésen az uttörvény módosítására vonatkozó javaslatot tárgyalják. A módosított javaslat újból bevezeti a robotot, illetve annak kévszépzen ellenében való megváltását. Ezenkívül fontos újításokat tartalmaz az utadó tekintetében. A parlamentnek különben zajos ülésai lesznek.

Színház

Maya

Hetekig tartó gondos, körültekintő munka és lázas előkészületek után most már teljesen készen, pazar fényben, káprázatos külső kiállítás keretében várja a mai estét az ideai évad nagy operettszenzációja, a Maya.

A Maya száz diadalmas budapesti előadás nagy hírével jut Temesvárra, ahol sohasem vártak még annyi bizalommal új operettet, mint a Mayát. Erről a bizalomról tanuskodik a pénztár előtti helyiség, amely napok óta sűrű tömeggel van tele, mindenki jegyet akar váltani a Maya valamelyik előadására.

A Maya egészen különleges, az eddigi operettsablonoktól elütő, újszerű. Zenéje, szövege, táncai külsőségei mind mások, mint amikhez az eddigi operettekben szokva voltunk. A Maya új irányt jelent az operette-érában. A Maya öt egymásutáni estén van műsoron. Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap és hétfőn. Mind az öt előadásra árusítja a pénztár a jegyeket.

Jó gyermekek számára: Hamupipőke. Szombaton délután 4 órakor a jó gyermekek számára tart előadást a színház. A Hamupipőke című látványos, énekes, táncos meséjének fog színe körülíni olyan olcsó mozhelyárakkal, hogy a legdrágább jegy is csak 30 leibe kerül.

János vitéz vasárnap d. u. 3 órakor: mozhelyárakkal. Kacsóh Pongrácz diadalmas sikerű János vitézét adják vasárnap délután 3 órakor. Jegyek ára 30, 20, 10 lei.

Heti műsor:

Csütörtökön este fél 9 kor: MAYA. Az ideai évad nagy operettjüdjonsága. Az utolsó évtized legnagyobb, legszenzációsabb operettje. Világsiker! Budapesten eddig 100 előadást ért meg! Karácsonyi Ili, Lakatos Ilonka, Indra Manyi, Ihsz Aladár, Tompa Béla Selmecy Mihály és Putnik Bálint fellépése. Erre az előadásra a hivatalos kedvezményeken kívül semmi más kedvezmény nem érvényes.

Péntek este fél 9 órakor: Maya. Operettjüdjonság.

Szombaton délután 4 órakor: Hamupipőke. Gyermekelőadás, nagyon olcsó mozhelyárakkal.

Szombaton este fél 9 órakor: Maya. Operettjüdjonság.

Vasárnap délután 3 órakor: János Vitéz. Nagyon olcsó mozhelyárakkal.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Maya. Operettjüdjonság. Karácsonyi Ili, Lakatos Ilonka, Indra Manyi, Putnik Bálint, Ihsz Aladár, Selmecy Mihály, Réthelyi fellépéssel. Rendes helyárak.

Vasárnap este fél 9 órakor: Román előadás.

Közgazdaság

Románia és Magyarország gazdasági közeledése nagyban enyhítené a gazdasági válságot

A világválság legsúlyosabban az agrárországokat sújtotta. A válság végső megoldásának eddig szinte minden országban a hazai termelés védelmét tartották, valójában azonban ezzel érték el a válság legvégső kifejlődését. Ezzel bebizonyosodott, hogy ez az eljárás nemcsak a kereskedelmet köti guzsba, de megszünteti, megfojtja a termelés lehetőségét is. Ujabbán azután felmerült az államok közötti gazdasági közeledés lehetősége és kérdése. Belátták, hogy új utakon kell járni, ismét igénybe kell venni a felszabadított nemzetközi forgalomnak azokat a régi eszközeit, amelyeknek tapasztalatai egyedül jelentik a haladás és a tömeges biztos megélhetésének lehetőségét. Áll ez különösen Románia és Magyarország példájára, ahol a két ország termelésének cseréje mindkét érdekelt fél

gazdasági fellendülését eredményezheti. A gazdasági közeledés eszméjének számos apostola van és ennek a gondolatnak legjelentékenyebb hirdetője M a g y a r Pál kormányfőtanácsos, magyarországi parlamenti képviselő és közgazdasági író. A gazdasági élet ezer szövevényét nálánál jobban csak kevesen ismerik és ezért nagy érdeklődést váltott ki az a tény, hogy Magyar Pál a közeli napokban romániai körutra indul, hogy a román-magyar gazdasági közeledésről előadásokat tartson. Első állomása, — mint értesülünk — Arad, ahol február 7-én délelőtt tizenegy órakor tart előadást, míg ugyanaznap este hat órakor Temesvárott, a Kereskedők Egyesülete meghívására a Lloyd-teremben tartja meg felolvasását.

A bánsági gazdatársadalom a falusi szövetkezetek útján értékesíti terményeit

A megyei prefekturán tegnap fontos értekezlet volt. M a n o l e s c u János bánsági mezőgazdasági vezérfelügyelő még tavaly részletes tervet dolgozott ki a gabonaértékesítésre vonatkozólag. A tervet az alapján a parlament megszavazta azt a törvényt, amely a mezőgazdasági falusi szövetkezeteket állami támogatásban részesíti, ha a terményeik értékesítését saját maguk eszközlik. A tegnapi értekezlet ezzel a törvénnyel foglalkozott. Az értekezleten Manolescu János elnökölt és megjelentek Furlugeanu Oktávián prefektus, Cristea Tibor állategészségügyi vezérfelügyelő, Bogdan Konstantin temesi mezőgazdasági tanácsos, Farcasanu Vazul a temesi mezőgazdasági kamara igazgatója, Marsieu Jusztin dr. az aradi mezőgazdasági kamara elnöke, Bojinca Sándor dr. a krassói mezőgazdasági kamara elnöke, továbbá az aradi, bihari, krassói mezőgazdasági érdekeltségek megbízottai, azonkívül Petru Pavel szenátor, Grecu szenátor, Bukarestből pedig Constantinescu György

Az üzleti könyvek felülbélyegzése. Ismeretes, hogy a pénzügyminisztérium a módosított bélyegtvörvény alapján eirendelte az üzleti könyvek minden egyes lapjának ötven banis

a szövetkezetek központjának igazgatója és Skobay Sándor miniszteri gazdasági vezérfelügyelő. Manolescu ismertette a törvényt és hangsúlyozta, a gazdatársadalom érdeke, hogy úgy gabonaterményeit, mint állatait maga értékesítse. Elmondotta, hogy a falusi gazdaszövetkezetek milyen állami támogatásban részesülnek, majd ismertette, hogy a gazdaszövetkezetek működését minden járásban a járási bizottság ellenőrzi. A járási bizottságok viszont a megyei gazdasági tanácsot alakítják, amelyekben helyet foglal a kereskedelmi és iparkamara, valamint a mezőgazdasági kamara kiküldötte. Az értekezleten Manolescu felhívta a mezőgazdasági kamarákat és a gazdasági tanácsosokat, hogy a szervezési munkákat kezdjék el és az ideai kampányban már a szövetkezetek értékesítsék a gabonát, valamint a többi terményt. Az értekezleten számos felszólalás hangzott el, amelyek a szövetkezetek alakulását gyakorlati oldalról világították meg.

bélyeggel való felülbélyegzését. A pénzügyigazgatóság közli, hogy felhatalmazást adott a kerületi adóhivatali főnököknek, hogy ezt a felülbélyegzést a saját hatáskörükben

Apróhirdetések

Az apróhirdetés olcsó és eredményes.

Egyes szó ára:

Levelezés és házasság rovatban négy lei, vastagabb betűvel hat lei. Legkisebb hirdetés negyven lei.

Lakás, Adás-vétel, Alkalmazás és Vegyes rovatban három lei, vastagabb betűvel öt lei. Legkisebb hirdetés harminc lei.

Állástkeresők szavankint két leit fizetnek, vastagabb betűvel három leit. Legkisebb apróhirdetés husz lei, többszöri közlés esetén egyenkint tizen öt lei.

*

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert számlakiírás és pénzbeszedő kiküldetése megdrágítja a hirdetést.

Jellegű hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jellegével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

*

Apróhirdetéseket felvesz:

Belvárosban: Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4.

Gyárvarosban: Kardos-trafik, Kosuth-tér és Gránátos-utca sarok.

Józsefvárosban: March-trafik Küttel-tér.

30 leiert

megtudhatja multját, jelent és jövőjét, vidékiek levelében küldjenek 40 leit beljében és mellékeljék a születési dátumot. Munkanélküliek kedvezményben részesülnek.

JÓ SZÓ

IV., Bonház-u. 16. I. emelet.

Alkalmazás

Mindenes szakácsnő

azonnalra felvétetik. Berger III., Vörösmarthy-utca 20.

Bejáró szakácsnő

ki perfektül főz, és mosást vállal éves bizonyítványokkal felvétetik. II., Liget ut 9. I. em. 4. (139)

Állást keres

Elsőrendű varrónő

minden szakmájába vágó munkát a legolcsóbb áron vállal. Mindennemű fehérnemű, ruhamak ruhák, pongyolák, bluzok, aljak, de különösen gyermekruhák készítésében különösen gyakorlott. Átalakításokat a legolcsóbban készítik. Erzsébetváros, Korona-utca 18 jobbra az első ajtó.

Francia nyelv

és irodalom oktatás kezdőknek és haladóknak, egyenkint és csoportokban. Cim a kiadóban. (2429)

Angol nyelv

és irodalom oktatás kezdőknek és haladóknak, egyenkint és csoportokban. Cim a kiadóban. (2429)

Oktatást ad

román, német, angol, francia és magyar nyelven külföldi főiskolát végzett fiatalember. Cim a kiadóban. (133)

Adás-vétel

Klasszikus magyar könyvek

jó állapotban, megvételre kerestettek. Magyar Párt, Fagat. (112)

Modern vendéglő

járasszékhelyen, kevés költséggel, bebizonyítható 700.000 lei forgalommal, 150.000 lei készpénzért családi okokból eladó. Cim a kiadóban. (128)

Uri lányok

találkozója a magyar nyelvű női ruhaszabásati tanfolyam. Az előadások műteremgyakorlattal február 1-én veszik kezdetüket

HAAS

divattermében, Dom-tér 4

India véres napjai

A Déli Hírlap történeti regénye

Sir John Retcliffe műve alapján írta Berkó Károly

— 62. folytatás —

Mikor a két őrral végeztek, Anarkalli néhány szökéssel a barlang belsőjébe ugrott és törével elvágta a földön fekvő angol fiatalembernek a kötélékeit. A vadászhús fiatalember egyetlen szót sem szolt magzabadi-tójához, hanem kiragadta a kezéből a tört és a tőle nem messze a földön fekvő angol nőnek a kötélékeit vágta el.

A fiatalemberben az olvasó egyik régebbi ismerősét fedezt föl.

Ott láttuk ezt a fiatalembert Olasz országban, az Appennini hegységben, ahol Grimaldival és társaival hősiesséssel küzdött a Pescare rablóvezér által vezetett banditák ellen.

A fiatalember Stuart Sanders, a nyolcvannegyedik angol ezred hadnagyja.

Stuart Sanders odaállott a megsabadi-tott hölgy mellé és magasra emelve törét így kiáltott:

— Tudom, kik vagytok. Az indiai gyilkoszekta tagjai vagytok. Azért jöttetek, hogy most minket is elvigyetek és lemészároljatok. Azonban drágán kapjátok meg az életünket.

Anarkalli csak most emelte föl arcáról a csuklyát és látni engedte az arcát. Az ifju felismerte.

— Te vagy az a nő, — mondotta keserű hangon, — aki engem törbe csaltál. Most ugye, magad jöttél el, hogy lássad a halálomat.

Anarkalli hangja egyszerre szinte sirássá változott.

— Csalódsz, mert a bűnbánat hozott engem ide. Megbántam, amit veled cselekedtem és most azért jöttem hogy megsabadi-tsalak.

— Csak játszani akarsz velem megint, álnok kigyó, szerelmet mutattál irányomban, én megszerettelek, te pedig elárultál engem.

— Esküszöm, hogy szabadi-tásodra jöttem.

— Szerelmet is esküdél és mégis elárultál. Ki biztosít engem arról, hogy most igazat mondasz.

— Én, — mondotta Walding doktor előlpeve, miközben levette fejéről a kázmza csuklyáját.

Az európai ember láttára Stuart Sanders hitt.

— Köszönöm igaz szándékotokat. — mondotta, — azonban kérlek benneteket, hogy ezt a hölgyet is szabadi-tátok meg. Ezt találtam rá ebben a rettenetes földalatti börtönben. Honfitársnőm és nem szeretném, ha azok a gaz gyilkosok kivégeznék.

A hölgy minden tagjában reszketve nézett Anarkallira és Waldingra és tekintetében néma kérelem volt.

— Nehéz dolog lesz, — felelt a táncosnő, — azonban megkíséreljük. Négyen nem tudunk együtt menekülni. A doktor a hölgyvel menekül mi ketten pedig másfelé megyünk.

Szavait olyan pillantással kísérte, amelyekből őszinte szerelem sugárzott ki. Az angol fiatalember, aki most már elhitte hogy Anarkalli megbánta árulását és hogy őt szereti, hálsán tekintett vissza a táncosnőre. Szívében érezte, hogy viszonzszereti a hindu táncosnőt.

— Siessünk, — nogatta társaságot Anarkalli, — mert jó időbe telik, amíg innen ki tudunk menekülni. És különben sincsen sok időnk, mert számításom szerint körülbelül egy óra múlva újabb foglyok jönnek

ide. Akkor majd fölfedezik a két őrral halálát és a ti meneküléseket.

Az angol tiszt a többi fogolyra mutatott:

— Ezeknek a szerencsétleneknek is vissza kellene adni a szabadságukat.

— Ugy van, — mondotta Walding is, — ezeknek is adjuk vissza az életet.

— Lehetetlen, — szolt Anarkalli, nem tudunk a földalatti folyosókon ennyien elmenekülni. Azonban valamit mégis lendíthetünk a szorsukon.

Ezzel odament a legközelebbi fogolyhoz és elvágta köteleit. Stuart Sanders és Walding doktor követték példáját és nem telt bele öt perc sem, már nem volt egyetlen összekötött ember sem a barlangban.

Anarkalli a kötélékeiktől megszabadi-tult és boldogan álló emberekhez néhány szót intézett.

— Testvéreim, azt hiszem nem kell nektek külön megmagyaráznom, hogy ti az indiai fojtogatók szektájának hatalmába kerültetek és hogy azért tartottak itt benneteket mert fel akarnak benneteket áldozni. Megsabadi-tani nem tudunk, de lehetővé tesszük hogy az életeteket minél drágábban adjátok el és hogy előre bosszulljátok meg legyilkolástokat. Itt a barlang mellett, amelyben most vagyunk, van egy másik barlang, amelyben rengeteg fegyver van. Onnan látsátok el magatokat fegyverekkel és ha jönnek értetek, hogy elvigyenek, öl-jétek meg a küldöncöket. Ebben a barlangban sokáig védelmezhetitek magatokat, mert nem tudnak megkerülni és hátba támadni. Igaz, hogy végül mégis csak bekövetkezik a sorotok, de addig mindégylitek öt-hat gyilkost is küldhet maga előtt a más világra.

A foglyok között volt egy ősz tekintélyes férfi, aki Anarkalli szavaira ezeket mondotta:

— Ennek a nőnek igaza van. Tudom, hogy innen nincsen menekvés, mert ebben a földalatti labirintusban valóságos egérfogóban vagyunk. Azt is tudom, hogy az indiai fojtogatók egyszerre sok százan szoktak itt gyülekezni. Tehát bizonyos, hogy innen nem szabadulunk. Meg kell halnunk. Azonban ameddig lehet, védelmez-zük magunkat.

— Visnu isten segítsen titeket, — mondotta Anarkalli és megfogta a fiatal angol tiszt kezét és megindult veje.

Walding és az angol hölgy követék őket.

Most már nem mentek azonban a sötétben, mert Anarkalli a barlang sok égő fáklájja közül az egyiket kiemelte a sziklafalba erősített karikából és világított vele. Azért a haladás most már gyorsabb is volt.

A folyosó egyik elágazásánál eltertek az egyenes iránytól és egy oldal-folyosóra tértek.

Amint így előre haladtak, valami távoli zugás ütötte meg a fülüket. Minél előbbre haladtak, annál nagyobb lett a földalatti zaj. Mintha hatalmas vizeséshez közeledtek volna.

Nemsokára ott állottak a zuhatagnál.

(Folyt. köv.)

Sütőde üzlettel

lakással április 1-re kiadó. Ugyanott kapu 3.20 m, széles, 3.20 m. magas eladó. Bővebbet a háztulajdonosnál, II., Str. Rovine (Dohányalom-utca 1. 1-19. (93)

Lakás

Butorozott szoba

uri háznál, különbejáratú olcsón kiadó. Reitter, nyugalmazott tanár, IV., Missits-utca és Begabalsor sarok I. emelet. (109)

Különféle

Csankovszky Erzsébet

névre szóló pirosigazolvány elveszett. Megtalálójára a rónáci rendőrségen adja le. (127)

Kisebb deak flu

vagy leány, egyedülálló nőnél teljes ellátást kaphat. Szt. György-tér 2. II. em. 10. (126)

Olla elismerésért és megbízhatóságért

Olla elismerésért és megbízhatóságért

Déli Hírlap

BUKARESTBEN

a következő kioszkokban kapható:

a főpostánál

a II. sz. postánál

a Bul. Elisabetán „Luvru” mellett Bercovici banknál Hotel Bristolnál Hotel Princiánál

a Calea Victoriein a liberális pártklubnál Ototelesana előtt „Select” mozi mellett Hotel Grand előtt Athenium mellett

a Calea Grivitein a pályaudvar előtti két kioszkban

Mindenütt beszélnek az elsőkelő budapesti

BRISTOL SZÁLLÁS

Szobák és lakások (Szeged) kiadó napl. ellátással, már 12 pengőtől kaphatók. Dunai szobák kiállításával a gyönyörű budai hegyvidékre néző tájra áron.

olcsó árairól

Bristol menü 2 pengő 40 fillér. Mindennap 8-órai tea és tész. Kávéház árak. Vacsonna rendezés polgári árakon. Tész. Hosszabb tartózkodás esetén további engedélyez. Bristol szálló. Budapest, Dunapart